

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7T/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119010453
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6119010453.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica na hlavnom pojednávaní dňa 10. 09. 2019 konajúc samosudcom JUDr. Barbarou Sopkovou v trestnej veci obžalovaného O.. F. X., nar. XX. XX. XXXX v Ž. D. C., takto

rozhodol:

O.. F. X., nar. XX. XX. XXXX v Ž. D. C., trvale bydliskom Š.. O. XXX/XX, Ž. D. C., prechodne bydliskom G. D. XXXXX/X, N. N.

je v i n n ý, ž e

dňa 25. 01. 2019 v čase okolo 18.00 h v N. N. D. X. H. Č.. XX, vstúpil do tam nachádzajúceho sa bytu č. XX na 6. Poschodí uvedeného bytového domu so súpisným číslom XXXX, ktorého jediným vlastníkom je F.. U. M., kde aj napriek jej výslovnému nesúhlasu a prosbám, aby odišiel, tam zotrval po dobu jednej hodiny, kde sa hral so svojimi dvoma maloletými deťmi, ktoré taktiež bývajú v uvedenom byte a následne z bytu odišiel,

t e d a

neoprávnene vnikol do obydlia iného a neoprávnene tam zotrval, pričom čin spáchal na viacerých osobách,

č í m s p á c h a l

prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona.

Za to sa

o d s u d z u j e

Podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l), 38 ods. 2, ods. 3, § 56 ods. 2 Trestného zákona na peňažný trest vo výške 700,00 (deväťsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona sa pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ukladá náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) mesiac.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica dňa 03. 06. 2019 podal na súd obžalobu pod sp. zn. 3Pv 105/19/6601 na obv. O.. F. X. pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2

písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedený v obžalobe a vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Súd dňa 05. 06. 2019 rozhodol trestným rozkazom sp. zn. 7T/25/2019, voči ktorému podal obvinený odpor čo do výroku o vine a aj trestne dôvodiac, že sa necíti byť vinným zo spáchania skutku, v dôsledku čoho súd určil termín hlavného pojednávania, na ktorom vykonal dokazovanie.

I.

Obhajca nesúhlasil s právnou kvalifikáciou skutku. Skutok nie je trestným činom. Rovnako nie je možné kvalifikovať skutok v zmysle § 194 ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na to, že v deň skutku boli podľa obžaloby v byte prítomné tri osoby (viac osôb). Nebolo žiadnym relevantným spôsobom preukázané, že došlo k neoprávnenému zásahu aj vo vzťahu k dvom maloletým deťom. Poukázal na to, že do bytu vpustila obžalovaného jedna z maloletých dcér, neskôr sa s oboma dcérami hral. Podľa aplikačnej praxe, nejedná sa o daný trestný čin, ak páchatel vstúpil do obydľia čo aj len so súhlasom jednej osoby, ktorá je oprávnenou na užívanie obydľia a to aj vtedy, ak by s tým nesúhlasili ďalšie oprávnené osoby. Aj keď sa jedná o maloleté deti, tieto so vstupom obžalovaného do bytu súhlasili. Ďalej tvrdil, že maloleté deti mali byť v trestnom konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom alebo opatrovníkom poškodeného z radov advokátov, nakoľko mohlo dôjsť k rozporu názorov obžalovaného a poškodených. Ku skutku malo dôjsť v piatok vo večerných hodinách, no na druhý deň, v sobotu, poškodená odovzdala maloleté deti obžalovanému, čo podľa obhajcu znamená, že konanie obžalovaného z predchádzajúceho dňa nebolo až takým závažným, aby bol prípadný rozpor konania posudzovaný podľa predpisov trestného práva. Aj keď poškodená volala políciu, na súde už prebiehalo konanie o úprave rodičovských práv a povinností, v ktorom poškodená bola právne zastúpená advokátom, v dôsledku porady ktorého mohla byť poškodená inštruovaná aj tak, že prípadné záznamy z polície mohli v tomto konaní jej privodiť lepšie postavenie rodiča. Obhajca navrhol, aby bol obžalovaný spod obžaloby oslobodený. V prípade, že by s tým súd nesúhlasil, navrhol, aby súd skúmal tzv. materiálny korektív prečinu, a to závažnosť konania. Ak aj došlo k rozporom medzi obžalovaným a poškodenou, mali by byť riešené v rámci občianskeho spolunažívania, avšak nemožno ich nevyhnutne posudzovať podľa Trestného zákona.

Obžalovaný O.. F.N. X. na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že sa cíti byť nevinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Dňa 25. 01. 2019 chcel prísť za svojimi dvoma maloletými dcérami, a preto napísal poškodenej U. M., že príde za nimi. Poškodená s týmto nesúhlasila tvrdiac, že obžalovaný sa má s deťmi stretnúť v nasledujúci deň - sobotu. Obžalovaný však napriek tomu prišiel do bytu poškodenej večer. Kľúče od bytu už nemal, pretože byt prešiel rekonštrukciou a poškodená vymenila aj zámku. Obžalovaný podotkol, že na túto rekonštrukciu finančne prispel aj on. Domnieva sa, že problém vznikol 11. 01. toho roku, dovtedy veril, že situácia sa zmení, že sa k sebe s poškodenou vrátia. V ten deň sa poškodenej opýtal, kedy mu vráti požičané financie, pretože nemal v tom čase príjem, čakal na výplatu. Ona zaútočila, že čo si dovoľuje, že ona sa stará o deti. Vtedy z bytu odišiel a potom nastala situácia, že keď volal deťom, nezdvihla mu telefón, nedávala mu k telefónu ani deti. V tomto čase deti aj dlhšie nevidel, pretože bol dosť aj pracovne vyťažovaný. Prebiehalo aj konanie o starostlivosti o maloleté deti, kde sa cítil ako štatista. V deň skutku ho do vchodu vpustili susedia, lebo ho poznali. Vyšiel hore výťahom k bytu, zaklopal, zazvonil. Nesúhlasil s tvrdením poškodenej, že pred dverami stál päť minút. Spoza dverí počul hlas svojej dcéry U., aj to ako beží k dverám. Vošiel dnu do bytu, do chodby. Poškodená začala na neho útočiť - kričať, aby z bytu vypadol, že ho nechce, vyhrážala sa, že zavolá políciu. Obžalovaný to ale ignoroval, povedal si - nie neodídem. On jej povedal, aby bola ticho, že prišiel za deťmi, aby pred nimi nekričala. Nepovedal jej, že ju zabije, nevyhrážal sa jej. Podľa neho, ak by medzi nimi takýto konflikt nastal, reagovala by na to aj dcéra, lebo je citlivá. Dcéra U. ho zobrala za ruku, šiel s ňou do izby, kde sa začali hrať. Šla s nimi aj dcéra I.. Obžalovaný poškodenú nevnímal, nebola s nimi v izbe. Neskôr sa presunuli aj do obývačky, kde už bola aj poškodená, ale nič nevravela. Obžalovanému vtedy ani len nenapadlo, že by poškodená stihla kontaktovať aj políciu. Stretnutie sa ukončilo takým spôsobom, že mu poškodená vravela, aby odišiel, že sa idú kúpať. Dcéra U. začala mrnčať, ale on ju upokojoval, že sa znova stretnú. Do bytu mohol prísť pred šiestou a odchádzal asi o tri štvrté na sedem. Nebol tam jednu celú hodinu. Nestalo sa, že by to bytu poškodenej prišiel neohlásene. V podstate sa to ani nemohlo, lebo nevedel vopred, či sú doma, či nie sú vonku, nedostal by sa ani do vchodu. Vždy sa dopredu ohlásil, nikdy nebol problém.

Na otázky prokurátora odpovedal, že pred skutkom žili ako normálna rodina. Veril, že v roku 2019 budú pokračovať ďalej, že sa to urovná. Pripustil, že bol priestupkovo postihnutý, avšak vtedy útočila aj poškodená na jeho rodičov. Vtedy napísal nie pekné SMS správy, za čo sa jej aj ospravedlnil. Jedinýkrát do nej sotil, spadla na posteľ v spálni, čo bolo v roku 2017 a Vianoce strávil sám, šiel do Žiaru nad Hronom. Poškodená mu v deň skutku povedala, aby odišiel, a on jej povedal, že nie, že prišiel za deťmi. Ale dopredu spolu komunikovali, že príde. Do dverí nekopal, nebúchal, nevyzváňal.

Na otázky obhajcu uviedol, že po skutku bolo asi dvojmesačné obdobie, kedy sa s deťmi mohol stretávať len v čase, ako to upravil súd neodkladným opatrením. Nemohol podľa poškodenej meškať, hádali sa aj o autosedačky. Vzťah s poškodenou a deťmi sa začal zlepšovať asi v apríli, máji toho roku. Mohol sa stretávať s deťmi aj nad rámec rozhodnutia súdu alebo v iné dni, ako sú určené. Aj po incidente prišiel do bytu poškodenej, bráva deti aj na zmrzlinu, do cukrárne, na prechádzky.

Svedkyňa - poškodená F.. U. M. uviedla, že s obžalovaným sú bývalí partneri, rodičmi dvoch maloletých detí. V spoločnej domácnosti nebyvajú, ona s deťmi býva v byte, ktorý je v jej vlastníctve. Dňa 25. 01. 2019 jej obžalovaný napísal, že príde do Banskej Bystrice, na čo bezprostredne zareagovala „ok, dobre“. Ďalej napísal, že by za nimi prišiel večer o šiestej, čo už sa jej ale nepozdávalo, lebo jedná sa o maloleté deti, ktoré majú svoj denný režim a nechcela, aby ich obžalovaný večer rozrušil. Prihliadla aj na to, ako sa k nim obžalovaný predtým správal. Nenavštevoval ich často a pravidelne, sľúbil, že príde, ale potom neprišiel. Tak si povedala, že aj obžalovaný by mal rešpektovať rozhodnutie súdu a čas, keď je oprávnený sa s dcérami stretávať. Vysvetlila mu, že nech príde v sobotu ráno, keď budú deti pripravené. Vymenili si viacero SMS správ a posledná SMS od obžalovaného aj tak bola, že príde. Zazvonil okolo šiestej. Bolo to dlhšie zvonenie. Chcela to ignorovať, ale počuli to deti. Bežali k dverám. Poškodená nevedela presne uviesť, či dvere otvorila dcéra U. alebo ona, pretože aj poškodená by mu otvorila. Ale hneď ho upozornila, aby nevstupoval do bytu, aby odišiel, že sa s deťmi môže stretnúť na druhý deň. On to ale ignoroval, jednoducho vošiel do bytu, začal sa vyzúvať, s deťmi sa zvitál. Išiel s nimi do detskej izby, lebo boli tak zvyknutí. Poškodená pripustila, že nevie, ako fungujú iné rozídené páry a spočiatku (po rozchode) jej neprekážalo, že obžalovaný šiel s deťmi do izby, lebo chcela, aby si aj deti zvykli na nejaký režim. Ale postupne jej to začalo prekážať, čo mu aj povedala. Aj v deň skutku mu niekoľkokrát povedala, že si neželá, aby bol v jej byte, aby sa tam stretol s deťmi. Povedala, že zavolá aj políciu, v dôsledku čoho už začal byť obžalovaný nahneváný, zopakoval jej niekoľkokrát „drž hubu, lebo ťa zabijem“, o čom sa poškodená domnieva, že jej to nemá hovoriť vôbec, nielen pred deťmi a v jej byte. Obžalovaný ignoroval jej nesúhlas, vošiel s deťmi do detskej izby. Prišiel o šiestej a odišiel po siedmej hodine večer, aj to sa nezačal baliť sám, ale dala mu najavo, aby odišiel tak, že začala hovoriť deťom, aby sa šli pripraviť do postele, že pôjdu spať. Týždeň pred skutkom sľúbil dcére U., že sa pôjdu lyžovať, že ju to naučí, ale ona vo štvrtok večer odmietla, pretože nechcela ísť von do tmy, na čo sa obžalovaný tiež nahneval, na malé dieťa. A hoci im sľúbil, že pôjdu cez víkend von, neprišiel za deťmi, pričom ostali sklamané. Keď jej v deň skutku povedal, že ju zabije, bála sa ho, nie preto, že by ju naozaj zabil, ale že ju zbije, aj pred deťmi. Pripomenula, že už sa to raz stalo a bála sa, že sa to stane znovu.

Na otázku prokurátora uviedla, že dcéra U. aj napriek veku už vedela otvoriť dvere. Nepoprela, že aj v deň skutku mohla dvere do bytu otvoriť práve dcéra.

Na otázky obhajcu uviedla, že keď prišiel do bytu, deti sa tešili. Obžalovaný sa zameral v podstate na nich, nie na ňu. Obžalovaný šiel s deťmi do detskej, hrali sa s hračkami, prihovárал sa im. Poškodená tiež uviedla, že v deň skutku sa domáhal stretnutia s dcérami po dobu jednej hodiny v čase, keď tak robiť nemal. No v čase, keď sa aj podľa rozhodnutia súdu mohol stretávať s dcérami, tak v mesiaci február 2019 to využil v rozsahu jednej a pol hodiny. Obžalovaný má dve práce, bol aj na dovolenke a keď má čas, tak sa dožaduje stretnutia („máte ma tu“). Vzhľadom na to, ako sa to udialo dňa 25. 10. 2019, má poškodená za to, že už ide o konanie obžalovaného, ktoré je predmetom trestného konania. Obžalovaný ju nerešpektoval, čo povedal on, bolo sväté a malo to byť podľa neho. Žiadne pravidlá, mantinely nedodržiaval. Poškodená ho nevedela vystaňovať z bytu pol roka, niektoré veci musela dávať preč, lebo obžalovaný neakceptoval, že sa rozišli. Aj políciu volala najmä preto, že už také konanie nie je prípustné z jeho strany.

K výsluchu poškodenej obžalovaný uviedol, že v mesiaci február neprišiel pre to, lebo bol v práci v meste Žiar nad Hronom a poškodenej to aj povedal, že sa mu nedá prísť. Nie je pravdou, že poškodená v deň skutku nekričala, pretože hneď mu povedala, aby z bytu vypadol, hneď na neho zaútočila pred deťmi.

On sa s poškodenou nebavil, nehádal sa s ňou. Poškodená kričala v chodbe a cez zuby jej povedal, že drž hubu.

Podľa § 269 Trestného poriadku boli prečítané listinné dôkazy:

- komunikácia vo forme krátkych správ (č. l. 44 - 49)
- prepis hovoru na tiesňovú linku (č. l. 52)
- list vlastníctva č. XXXX a rozhodnutie Okresného úradu Banská Bystrica, katastrálny odbor, č. vkladu: S. XXXX/XXXX zo dňa 01. 12. 2017 (č. l. 59 - 61)
- správa o povesti - Mesto Žiar nad Hronom (č. l. 62)
- správa Sociálnej poisťovne (č. l. 63 - 69)
- správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (č. l. 70 - 74)
- výpis z ústrednej evidencie priestupkov (č. l. 75 - 78)
- odpis z registra trestov (č. l. 79)
- rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/234/2018 zo dňa 17. 04. 2019 (č. l. 53 - 58)

K prepisu hovoru na tiesňovú linku obžalovaný uviedol, že nemal vedomosť, že poškodená v deň skutku volala na políciu. Poškodená spresnila, že tak urobila v čase, keď bol obžalovaný v jej byte a hral sa s deťmi v detskej izbe, pričom ona sa vytratila do komory, odkiaľ volala. Obhajca namietal, že v prepise hovoru je uvedený zlý dátum (21. 12. 2018), ktorý sa nezhoduje s dňom skutku a poukázal na to, že podľa jeho názoru sa skôr jedná o situáciu, keď poškodená žiadala policajný zbor o podanie nejakej informácie, ale nejedná sa o hlásenie trestnej činnosti.

II.

Prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa dopustí ten, kto neoprávnene vnikne do obydľia iného alebo tam neoprávnene zotrvá závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách.

Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Podľa § 15 písm. a) Trestného zákona trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel' chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

Obžalovaný sa necíti byť vinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a popiera, že by svojím konaním naplnil znaky skutkovej podstaty trestného činu porušovania domovej slobody.

Jeho obhajoba smerovala najmä na skúmanie tzv. materiálneho korektívu - závažnosti konania (prečinu) ako aj na skúmanie, či do bytu poškodenej vstúpil bez povolenia, keďže ho vpustila jedna z dcér (oprávnená osoba z užívania bytu) a tiež namietal, že v konaní neboli maloleté deti zastúpené opatrovníkom.

Čo sa týka procesnej stránky, súd sa nestotožnil s tvrdením obhajoby, že maloleté dcéry U. V. I., ktorých rodičmi sú poškodená a obžalovaný, majú v tomto trestnom konaní postavenie poškodeného, pretože tieto nie sú vlastníčkmi bytu, do ktorého obžalovaný dňa 25. 01. 2019 vo večerných hodinách vstúpil. Jedná sa o osoby, ktoré v byte bývajú a hoci ho aj oprávnenne užívajú, toto oprávnenie je odvodené od ich matky (poškodenej) - vlastníčky bytu. Z hľadiska občianskeho práva možno hovoriť o spoluzijúcich osobách. Rovnaké odvodené právo od vlastníka bytu by mali maloleté deti aj v prípade, že by sa v čase a v dňoch určených súdom zdržiavali v domácnosti otca (iný byt ako byt poškodenej). Len poškodená F. M. je oprávnenou a zároveň povinnou z vlastníckeho práva k bytu č. XX na 6. poschodí bytového domu na ulici H. Č. XX S. N. N. (kde ku skutku došlo), z ktorého následne vyplývajú aj majetkové práva a povinnosti (uhrádzať dane a poplatky, nájomné, platby spojené s užívaním bytu, udržiavanie nehnuteľnosti v obývaní schopnom stave a pod.). Nebolo preto procesným nedostatkom, ak maloleté deti nemali v trestnom konaní postavenie poškodeného, z dôvodu ktorého nebolo potrebné ani ustanoviť

im opatrovníka z radov advokátov. Navyše je nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že ku konfliktu medzi poškodenou a obžalovaným vo vzťahu k maloletým deťom ani nedošlo, pretože napriek ich negatívnym partnerským vzťahom obaja deklarovali záujem, aby si dcéry vytvorili vzťah s oboma rodičmi.

Naopak, prítomnosť poškodenej a dvoch maloletých detí v byte naplnilo predpoklad toho, že čin bol spáchaný na viacerých osobách. Ani obžalovaný nespochybnil (a netvrdil ani opak), že v byte na ulici H. Č.. XX S. N. N., ktorého výlučným vlastníkom je poškodená, žijú tri osoby (bez ohľadu na ich vek). V dôsledku konania o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom (keďže rodičia nežijú v jednej domácnosti) boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti poškodenej, ktorá je oprávnená zastupovať ich a spravovať majetok v bežných veciach. To však neznamená, že maloleté deti nemajú byť vnímané ako samostatné osoby v byte, bez ohľadu na ich vek či rozumovú vyspelosť. Hoci je vlastníkom bytu len poškodená, tento predstavuje domov (obydlie) pre viac osôb ako len vlastníka, pretože aj maloleté dcéry v ňom majú vytvorené stabilné prostredie.

Čo sa týka tvrdenia obhajoby, že za neoprávnené vniknutie nemožno považovať situáciu, ak aspoň jedna oprávnená osoba súhlasila so vstupom, tu súd poukazuje najmä na vek a rozumovú vyspelosť osoby, ktorá dvere otvorila. Jednalo sa o maloletú dcéru U., vo veku 4 rokov, ktorá obžalovanému ako svojmu otcovi (nazýva ho „dodo“) dvere otvorila. Nemožno u nej predpokladať, že by si vôľu poškodenej (jej matky) nepustili obžalovaného do bytu dokázala vysvetliť, pochopiť ju až do takej miery, aby vedela posúdiť, či spôsob, akým obžalovaný vstúpil do bytu, v ktorom bývajú spolu s poškodenou, je v súlade so zákonom alebo nie. Maloleté dcéry nemusia a zrejme zatiaľ ani nevnímajú, že s obžalovaným môžu stretávať len v určité dni, pretože z výsluchu obžalovaného ako aj poškodenej vyplynulo, že okrem súdom upraveného styku je tento v súčasnej dobe realizovaný vo väčšom rozsahu, k čomu ale došlo v pomerne krátkej dobe, od prelomu rokov 2018 a 2019 do septembra 2019. Počas tohto obdobia bolo však stretávanie sa obžalovaného s dcérami upravené aj neodkladným opatrením (uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/234/2018 zo dňa 12. 10. 2018) a nateraz definitívne aj rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/234/2018 zo dňa 17. 04. 2018. Z uvedeného vyplýva, že čas a rozsah stretávania sa obžalovaného s deťmi bol rôzny, pričom maloleté deti neboli zvyknuté na pravidelnosť, skôr obžalovaného ako otca očakávali, nevedeli presne, kedy príde, a preto je len pochopiteľné, že ak dňa 25. 01. 2019 maloletá U. vycítila, že prišiel obžalovaný ako otec, prirodzene mu dvere otvorila a vpustila ho, pretože niet pochyb, že tak robila ako dieťa, ktoré sa tešilo z dočasnej prítomnosti otca. Preto súd nepovažuje takéto konanie maloletej U., ktorá síce užíva byt poškodenej, za povolenie vstupu obžalovaného do obydlija tak, ako to mala na mysli obhajoba obžalovaného, keď tvrdila, že ak aspoň jedna oprávnená osoba vstúpi do obydlija, je tento vstup v súlade so zákonom, hoci iná osoba v obydlií by s tým nesúhlasila. Niet pochyb, že maloleté dcéry sú vo veku, kedy sú závislé na rodičoch, nerozoznávajú, či konanie jedného z rodičov je alebo nie je v súlade so zákonom. V neposlednom rade sa súd zaoberal aj otázkou závažnosti konania obžalovaného, t. j. či skutočne jeho konanie bolo také závažné, že sa už jedná o prečin (§ 10 ods. 2 Trestného zákona). Stupeň závažnosti nemožno presne zmerať a vyjadriť v konkrétnych jednotkách. Závažnosť prečinu určujú:

- a) spôsob vykonania činu a jeho následky,
- b) okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný (pôjde najmä o poľahčujúce a priťažujúce okolnosti),
- c) miera zavinenia a pohnútka páchatela.

Kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinov, sa netýkajú všetkých štyroch znakov skutkovej podstaty trestného činu. Tieto kritériá sa netýkajú subjektu trestného činu, čím sa zvýrazňuje rovnosť všetkých pred zákonom. Takisto objekt trestného činu daný priamo zákonom je v podstate rovnaký pre všetky konkrétne prečiny v jednotlivých skutkových podstatách, a preto netreba osobitne hodnotiť ani toto kritérium. Na druhej strane kritériá týkajúce sa konania a následku, t. j. objektívna stránka, a miery zavinenia, príp. pohnútky, t. j. subjektívna stránka, sú také rôzne a premenlivé, že pomocou nich možno v konkrétnom prípade dostatočne rozlíšiť stupeň závažnosti spáchaného prečinu, resp. činu vykazujúceho znaky prečinu.

Spôsob vykonania činu zahŕňa druh a povahu konania, ako aj použité prostriedky. Pod pojmom následok sa tu nemá na mysli len primárny následok v podobe porušenia alebo ohrozenia chráneného záujmu, ale aj ohrozenie a porušenie ďalších náhodných vedľajších objektov. Miera zavinenia môže znamenať najmä vyššiu závažnosť úmyslu oproti nedbanlivosti a tiež priameho úmyslu oproti nepriamemu úmyslu.

Uvedené kritériá pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne, bez toho, aby niektoré boli preceňované na úkor iných.

Berúc do úvahy uvedené teoretické východiská, súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že závažnosť konania obžalovaného naplňa kritériá prečinu, a teda konanie obžalovaného už je trestným činom. Poškodená a obžalovaný boli partnermi, pričom z ich vzťahu pochádzajú dve maloleté deti. Z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/234/2018 zo dňa 17. 04. 2018 vyplýva, že nežijú v spoločnej domácnosti od februára 2018. Aj pred súdom obžalovaný uviedol, že si ešte na prelome rokov 2018 a 2019 myslel, že spolužitie obnovia, čo sa však súdu javilo ako málo pravdepodobné, pretože poškodená pomerne jednoznačne vyslovila názor, že s obžalovaným nemieni tvoriť pár a tiež je to pre súd nepochopiteľné, že napriek uplynutiu desiatich mesiacov od rozchodu si toto obžalovaný mohol myslieť. Nejedná sa pri tom o pár nerozvážny, ale vzhľadom na ich vek by už malo ísť o stabilnejšie osobnosti s jasnými názormi na život, s jasnými prioritami. Ako však aj súd v konaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, tak aj súd v trestnom konaní je nútený konštatovať, že komunikácia obžalovaného s poškodenou je problematická. Aj počas hlavného pojednávania obžalovaný komentoval prebiehajúcu výpoveď poškodenej, snažil sa jej výpoveď dopĺňať podrobnosťami z ich života alebo z času, kedy už netvorili pár. Často sa snažil vyjadrenie poškodenej vyvrátiť či vysvetliť zo svojho pohľadu. Súd aj v trestnej veci preto dôvodne nadobudol dojem, že zo strany obžalovaného doteraz nedošlo k vysporiadaniu sa so situáciou, kedy s poškodenou (napriek ich rodičovstvu) nežijú v spoločnej domácnosti a obžalovaný je v podstate nútený stretávať sa s dcérami v súdom stanovené dni a čas, čo mu spočiatku robilo problémy. Svoju neschopnosť dodržať stanovený čas ospravedlňoval tým, že má dve práce, že pracuje vo vzdialenom meste Žiar nad Hronom alebo že poškodená trvala na presnosti (napr. jej prekážalo meškanie). Vyvrcholenie ich vzájomných problémov dňa 25. 01. 2019 dokazuje aj zaznamenaná komunikácia vo forme krátkych správ (č. l. 44 - 49 vyšetrovacieho spisu) a samotný problematický priebeh ich vzťahu tiež dokazuje aj to, že v decembri 2017 obžalovaný fyzicky ublížil poškodenej (čo si ale nevyžiadalo lekárske ošetrenie) a takisto sám vo výsluchu uviedol, že jej zaslal SMS správy s nie pekným obsahom. Uvedené teda dokresľuje problematické vzťahy medzi obžalovaným a poškodenou, ktoré boli zvýraznené aj nedoriešenými majetkovými či finančnými záležitosťami. Obžalovaný tvrdil, že financoval rekonštrukciu bytu poškodenej, čo mu ona nevrátila. Poškodená zasa uviedla, že obžalovaného nevedela pol roka z jej bytu vystaňovať, niektoré jeho veci musela vyniesť. Hoci to obžalovaný popiera, z vykonaného dokazovania skôr vyplynulo, že na nesúhlas obžalovaný reaguje nahnevane (napr. po správe od poškodenej dňa 25. 01. 2019, že si neželá, aby prišiel, lebo sa s nimi ani nemá v tento deň stretnúť, že sú deti choré a že ho prosila, aby jej dal vedieť o voľných dňoch skôr, reagoval takto: „Bol som CELE DNI DOMA-MAL SOM 5 DNI VOLNO!!!!!! A MAL SOM HNACKU. Opat sa spravas ako ta najvacsia vychcana pizda, hnusny chrapun! Nezacinaj zase zneuziat deti, tak ako sa ti to hodi!!!!!! Hnusna...“; neskôr jej napísal., že je beštia, hnusná hydra vychcaná, že ju nenávidí a pod.). Takéto alebo podobné dlhodobé nezhody, dohovárание, nadávanie evidentne vyústilo do nesúhlasu poškodenej s tým, aby obžalovaný dňa 25. 01. 2019 nevstúpil do jej bytu. Obžalovaný nepoprel, že vedel o nesúhlase poškodenej s jeho vstupom do bytu a takisto uviedol, že si povedal „nie, neodídem“ a v ten deň sa snažil poškodenú v byte úplne ignorovať, zameral sa na deti.

Uvedené však nenapovedá len o okolnostiach, za akých došlo k spáchaniu skutku, ale vypovedá najmä o vedomosti a v konečnom dôsledku aj o úmysle obžalovaného zotrvať v byte poškodenej napriek jej vopred vyslovenému nesúhlasu s takýmto konaním. Tento úmysel navyše u neho pretrvával od času, kedy poškodenej dňa 25. 01. 2019 o 10.24 h oznámil, že večer okolo 18.00 h príde za deťmi až do času, kým z bytu poškodenej okolo siedmej hodiny večer neodišiel. Je pri tom bez významu, či zotrvanie v byte poškodenej trvalo 40 minút alebo hodinu, pretože od počiatku obžalovaný vedel, že poškodená si jeho prítomnosť v jej vlastnom byte neželá. Navyše skutočnosť, že konanie obžalovaného už skutočne bolo závažné a naplnilo aj pojmové znaky prečinu, preukazuje aj vyhlásenie poškodenej, že v tento deň už konanie obžalovaného naozaj považovala za rozporné, zrejme obťažujúce. Následok konania obžalovaného treba posudzovať v kontexte právnej kvalifikácie skutku, t. j. neoprávnený vstup a zotrvanie v obydlí poškodenej a nie v tom, že na ďalší deň mienila poškodená obžalovanému deti odovzdať za účelom realizácie styku v zmysle rozhodnutia súdu a tiež ani v tom, že u poškodenej nie je prítomný napr. nejaká psychická či morálna ujma. Súd tiež uvádza, že ak by poškodená neodovzdala maloleté deti obžalovanému v zmysle právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu v konaní sp. zn. 37P/234/2018, sama by sa vystavila riziku nerešpektovania takého rozhodnutia, v dôsledku ktorého by mohla byť postihnutá v konaní o výkon rozhodnutia („Em“) alebo dokonca by sa mohla vystaviť aj riziku

trestného stíhania (§ 349 Trestného zákona). Ak teda poškodená v sobotu (na druhý deň po skutku) odovzdala maloleté dcéry obžalovanému, nepreukazuje to nevinu a nespáchanie skutku obžalovaným, ale vypovedá to o zodpovednosti, ktorou poškodená pristupuje k plneniu a výkonu rodičovských práv a povinností.

To, či obžalovaný uviedol „drž hubu“ alebo „drž hubu, lebo ťa zabijem“, nemá pre posúdenie naplnenia znakov skutkovej podstaty prečinu porušovania domovej slobody, pretože vyhrážanie sa nie je v nej vôbec uvedené, avšak nemožno to ani úplne opomenúť, pretože používaním negatívnych expresívnych slov sa obžalovaný snažil „prekonať“ (ignorovať) nesúhlas poškodenej s odôvodnením, že prišiel kvôli deťom, nie kvôli nej. Podstatné pre posúdenie tiež je, či páchatel v obydli iného neoprávnene zotrval alebo do neho neoprávnene vstúpi. Ani telefonát na tiesňovú linku súd samostatne nepovažuje až za taký významný pre posúdenie žalovaného skutku, ale aj tento (opäť v kontexte vykonaného dokazovania) podľa názoru súdu zvyrazňuje, že poškodená prejavila svoj nesúhlas so vstupom obžalovaného do jej bytu. Nejedná sa pri tom o radu, ako má poškodená postupovať, či o zavolanie na tiesňovú linku len kvôli konaniu o úpravu rodičovských práv a povinností a „lepšej“ dôkaznej situácii poškodenej v takom konaní, ako to tvrdil obhajca (v konečnom dôsledku dôkaz preukazujúci volanie na tiesňovú linku zrejme ani nebol v konaní sp. zn. 37P/234/2018 predložený či označený, pretože to nevyplýva z odôvodnenia rozsudku). Z prepisu vyplýva, že poškodená zavolala na tiesňovú linku, pretože chcela na obžalovaného podať trestné oznámenie, no zároveň nechcela, aby policajti „zakročili“ už večer dňa 25. 01. 2019, aby nevystresovali maloleté deti.

Súd pri určení viny a právnej kvalifikácie daného skutku spáchaného obžalovaným vychádzal z vykonaného dokazovania, z ktorého vyplynulo, že skutok sa stal tak, ako je uvedené v obžalobe. Súd mal za preukázané, že obžalovaný po tom, ako poškodená najprv vo forme SMS správ a aj verbálne vyjadrila nesúhlas s tým, aby obžalovaný dňa 25. 01. 2019 v čase okolo 18.00 h vstúpil do bytu na ulici H. Č.. XX S. N. N., ktorého je len ona výlučným vlastníkom, tento do jej bytu vošiel po tom, čo mu otvorila dvere maloletá dcéra U. a úplne ignorujúc nesúhlas poškodenej ďalej vošiel do detskej izby v byte aj spolu s ďalšou dcérou I.. Následne sa s nimi hral, najprv v detskej izbe, neskôr sa presunuli do obývačky, kde už bola prítomná aj poškodená, a teda v byte poškodenej zotrval asi až do 19.00 h. Uvedeného sa dopustil nielen napriek predchádzajúcemu nesúhlasu poškodenej, ale aj v dôsledku dlhodobu problematického vzťahu s poškodenou ako rodičov a tiež finančne nevyriešeného bývalého partnerského vzťahu s ňou. Niet teda pochyb, že konanie obžalovaného malo stupňujúcu sa tendenciu čo do intenzity zásahov do života poškodenej (pozri priestupky v mesiaci december 2017, dňa 19. 03. 2018 a dňa 25. 01. 2019) a v konečnom dôsledku sa prejavilo neoprávneným vstupom a zotrvaním v obydli poškodenej.

Z dokazovania vyplynulo, že obžalovaný konal s priamym úmyslom, pretože chcel do obydli poškodenej vstúpiť, hoci vedel, že ona s tým nesúhlasí, že on nie je vlastníkom a ani užívateľom bytu a v byte aj zotrval dôvodiac, že je tam predsa kvôli deťom. Svojím konaním porušil a ohrozil záujem chránený Trestným zákonom, a síce domovú slobodu iného zaručenú Ústavou Slovenskej republiky.

Zhodnotiac vyššie uvedené, bez pochyb vyplynulo, že obžalovaný svojím konaním naplnil znaky skutkovej podstaty a dopustil sa prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona - spáchanie činu na viacerých osobách, zo spáchania ktorého ho aj súd uznal vinným, pretože neboli zistené ani okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť (nepříčetnosť).

III.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol u obžalovaného na spôsob spáchania činu, jeho následky, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, jeho osobu, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Obžalovaný doteraz nebol trestne stíhaný. Bol opakovane (šestnásťkrát) priestupkovo postihnutý, prevažne za priestupky súvisiace s cestnou premávkou avšak v jednom prípade aj za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Obžalovaný nie je bližšie hodnotený Mestom Žiar nad Hronom. Je zamestnaný u zamestnávateľa BENU SK 12, s. r. o., so sídlom Pribylinská 2/A, Bratislava, IČO: 47 471 018 odo dňa 01. 12. 2018 a tiež aj u zamestnávateľa BORSI, s. r. o., so sídlom Moldavská cesta 8/A, Košice, IČO: 45 295 255 na dohodu o pracovnej činnosti. Podľa jeho vyjadrení je majetný, s mesačným

príjmom vo výške 1 500,00 Eur, pričom však v konaní sp. zn. 37P/234/2018 deklaroval priemerný mesačný príjem vo výške 1 554,00 Eur a príjem z prenájmu bytu vo výške 450,00 Eur.

Súd u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti a ani jednu priťažujúcu okolnosť. Čo sa týka posúdenia poľahčujúcich okolností v tom smere, že obžalovaný viedol pred spáchaním skutku riadny život a ku konaniu sa v podstate priznal, súd uvádza, že tieto posudzoval s prihliadnutím na osobu obžalovaného ako aj na vykonané dokazovanie. Napriek tomu, že obžalovaný bol viackrát priestupkovo postihnutý, nemožno túto okolnosť automaticky považovať za nevedenie riadneho života, pretože obžalovaný doteraz nespáchal ani jeden trestný čin. Čo sa týka priestupkov, týchto sa dopustil v prevažnej miere na úseku cestnej premávky a v prípade priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, súd prihliadol na plynutie času ako aj na skutočnosť, že za zaslanie SMS správ s hanlivým obsahom sa poškodenej ospravedlnil. Ďalej, napriek tomu, že obžalovaný vyhlásil, že sa cíti byť nevinným zo spáchania skutku, ktorý mu je kladený za vinu, opakovane sa k nemu priznal, pretože v každom výsluchu uviedol, že do bytu poškodenej vstúpil a zotrval v ňom napriek jej nesúhlasu a aj napriek tomu, že o tomto nesúhlase mal vedomosť. Toto svoje poznanie však obžalovaný hodnotil tak, že sa nič nestalo a nebolo to až také závažné, aby bolo jeho konanie posudzované podľa trestného práva. Avšak berúc do úvahy priebeh dokazovania a jeho vplyv na zistenie skutkového stavu, dospel k súd záveru, že obžalovaný ku skutku priznal a pred súdom oľutoval v tej miere, že ich vzťah dospel až do trestného konania.

Poznajúc uvedené, kedy súd mohol aplikovať zníženie hornej hranice trestnej sadzby pri prevahe poľahčujúcich okolností, musel pri svojich úvahách o výške trestu vychádzať z upravenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona v rozmedzí od 1 roka do 3 rokov a 8 mesiacov (po znížení hornej hranice trestnej sadzby 5 rokov), ale takisto mohol vzhľadom na osobu obžalovaného, povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy obžalovaného ukladať aj alternatívny trest - peňažný trest, pretože niet pochýb, že to majetkové pomery obžalovaného dovoľujú a takisto niet pochýb, že už len samotné prejednanie skutku v trestnom konaní malo do istej miery vplyv na nápravu páchatel'a a uloženie trestu odňatia slobody (hoci aj len podmieneného) by bolo v tomto prípade neprimerane nespravodlivé a podľa názoru súdu aj v rozpore so zásadami ukladania trestu v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona.

Vzhľadom na uvedené súd uložil obžalovanému peňažný trest vo výške 700,00 Eur, ktorý považuje za dostatočný na jeho nápravu a rovnako tento trest zabezpečí aj ochranu spoločnosti tým, že mu vytvorí podmienky na to, aby viedol riadny život.

V prípade, že by výkon peňažného trestu obžalovaný úmyselne zmaril, v zmysle § 57 ods. 3 Trestného zákona uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) mesiaca.

Na základe uvedených skutočností a zisteného skutkového stavu senát súdu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, v lehote 15 dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici.